

Kapitalformue, skal man have Ministeriets Tilladelse. Ønsker man at forhøje en kommunal Bestillingsmands Løn med 100 Kr. aarlig, staar man under Statens Tilsyn med Hensyn til, om man derved handler ret med Kommunens Sager, og Ministeriets Approbation skal indhentes. Det aarlige Regnskab skal til Indenrigsministeriet for at revideres og decideres. Deri ligger jo Tilsynet. Tilsynet ligger ikke særlig deri, at det er en Embedsmand, som er Formand i Byraadet, men i en Mængde Bestemmelser om, hvad der skal indhentes ministeriel Approbation paa, og i Hovedbestemmelsen om, at Regnskabet skal til Revision og Decision i Ministeriet. Jeg gentager det: deri ligger Tilsynet, og det ligger ikke særlig deri, at Borgmesteren ifølge en Paragraf i Købstadkommunalloven kan, hvis han finder, at en Beslutning er stridende mod Loven eller gaar ud paa at nægte Opfyldelsen af en Kommunen paa-hvilende Pligt, standse Sagens Afgørelse og give Indberetning til Ministeriet, som saa afgør Sagen. Ganske den samme Myndighed faar jo Formanden ogsaa efter det foreliggende Forslag: Den af Kommunalbestyrelsen valgte Formand har ganske den samme Myndighed som nu den kongevalgte til at standse en Sag og indanke den under Indenrigsministeriets Afgørelse. Og selvfølgelig, lige saa lidt som Vælgerne til Byraadene vilde vælge Mænd, som foretage lovstridige Handlinger, lige saa lidt kan det tænkes, at disse Mænd skulde vælge til deres Formand en Mand, der, hvis lovstridige Handlinger bleve vedtagne af Byraadet, vilde undlade at benytte den Myndighed, som Loven giver ham. Han vilde, om ikke for andet saa for at sikre sin egen Ryg, ikke undlade at indberette Sagen til Ministeriet. Og, som allerede udtalt af det ærede Medlem for Sorø, jeg tror aldrig, det er passeret, at Borgmesteren har haft Brug for denne Ret. Jeg har i Fjor set, at et Byraad havde truffet en Beslutning, som Indenrigsministeriet senere kuldcastede, idet Byraadet havde tegnet vist 25,000 Kr. Aktier i et Teater. Men denne Indgriben fra Ministeriets Side skete ikke derved, at Borgmesteren havde standset denne Sag og sagt: Her begaar Flertallet noget lovstridigt. Nej, han var med, tror jeg, og det var fra Ministeriets Side gaaet ganske paa samme Vis, hvad enten der var en kongevalgt eller folkevalgt Formand. Altsaa, Statens Tilsyn vil i alt væsentligt være ganske det samme under de her foreslaaede Forhold som under de nuværende. Statens Tilsyn øves gennem alle de gæl-

dende Bestemmelser og gennem de mange — nogle finde alt for mange — Skrivelser, der skulle veksles mellem Byraadet og Indenrigsministeriet med Amtet som Mellemled.

Naar den højtærede Minister har hørt Byraadsmedlemmer omkring i Kommunerne udtale, at de vilde komme til i højeste Grad at savne deres Borgmester, saa er ogsaa jeg vis paa, at der i mange Kommuner sidder en Borgmester, som man er rigtig glad ved, og som udfører sin Gerning upartisk og dygtig. Men der er saamænd ingen Grund for Købstæderne til at henfalde i Sorg og Jammerklager over, at de nu skulle miste deres Borgmester, thi han er jo grumme let at faa igen. Han har jo Valgberettigelse og Valgbarhed i Byen, og ved første Lejlighed kunne de jo saa vælge denne Mand til Medlem af Byraadet; og har det vist sig, at det er den bedste Mand i hele Byen, de kunne faa til Borgmester, ja saa vælger Byraadets Medlemmer ham dertil, og saa have de ham igen. Men saa er han udgaaet af Vælgernes fri Vilje og ikke sendt af Indenrigsministeriet. Altsaa, i den Retning behøvede Kommuner, der ere særlig glade for deres Borgmester, aldeles ikke at græde, de kunne hurtig faa retableret det gamle Forhold, men paa en fornuftigere og for begge Parter heldigere Maade end nu.

Det ærede Medlem fra Vestervig (N. Andersen) gjorde sig i særlig Grad til Talsmand for den Opfattelse, som saa stærkt kom til Orde paa Købstaddelegeretmødet, og hvoraf der resulterede Slutningen paa den Resolution, det ærede Medlem omtalte. I Korthed er jo den Opfattelse, som blev gjort gældende af det ærede Medlem, den, at de konservative Interesser i en By, den højstbeskattede Femtedels Interesser, afhænge af Borgmesterens Person eller rettere af Borgmesterens politiske Standpunkt. Det hedder, at naar Borgmesteren eller Byfogden ikke som saadan mere er Medlem af Byraadet, mister den højstbeskattede Femtedel, eller for at sige det, som man gør i daglig Tale, mister Højren en Stemme, og derved bliver det forfordelt. Men hvis Byens konservative Interesser afhænge af denne Stemme, som tilføres dem ved Borgmesteren, er det en overordentlig skør Traad, hvori disse Interesser og deres Værn hænge. Hvor kan man absolut stole paa, at Borgmesteren altid skal føle sig særlig knyttet til de Mænd, der ere valgte af den højstbeskattede Femtedel? Ja, det ærede Medlem sagde, at i Reglen vil han føle sig knyttet til dem og stemme